

Betlehem: Pastirska polja

U ovom je kraju David čuvao stada ovaca svoga oca kada ga je Samuel pomazao, i, tri generacije ranije, njegova praprabaka Ruta u tim je poljima skupljala pšenicu slijedeći Boazove žeteoce. Stoljećima kasnije, kada je došlo vrijeme da Sin Čovječji dođe na zemlju, upravo se ovdje prvi puta objavilo Isusovo rođenje.

7.08.2013.

Betlehem i njegova okolica zauzimaju lagano neravni krajolik. Terasa su isječene od rubova litica i na njima su zasađena stabla masline; najravniji dijelovi dolina podijeljeni su na polja; a dijelovi zemlje koji su suviše kameniti za kultivaciju pokriveni su različitim biljkama, grmljem i drvećem uključujući borove, čemprese i mnoštvo bilja specifičnog za Mediteran.

U ovom je kraju David čuvao stada ovaca svoga oca kada ga je Samuel pomazao (*I Sam 16:1-13*), i, tri generacije ranije, njegova praprabaka Ruta u tim je poljima skupljala pšenicu jasno slijedeći Boazove žeteoce. Stoljećima kasnije, kada je došlo vrijeme da Sin Čovječji dođe na zemlju, upravo se ovdje prvi puta objavilo Isusovo rođenje: „A u tom kraju bijahu pastiri: pod vedrim su nebom čuvali noćnu stražu kod svojih stada. Anđeo im Gospodnji pristupi i slava ih Gospodnja obasja!

Silno se prestrašiš. No anđeo im reče: "Ne bojte se! Evo javljam vam Blagovijest, veliku radost za sav narod! Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj - Krist, Gospodin. I evo vam znaka: naći ćete novorođenče povijeno gdje leži u jaslama." (Lk 2:8-12).

Iako se u Evanđelju ne ističe točno mjesto gdje su se Anđeli pojavili, od najranijih vremena kršćani su događaj smještali u područje dva do tri kilometra istočno od Betlehema, mjesto gdje danas stoji grad Beit Sahour ("kuća stražareva"). Sveti ga Jeronim spominje (usp. svetit Jerome, *Epistola CVIII. Epitaphium Sanctae Paulae*, 10), povezujući ga s biblijskim mjestom zvanim Migdal Eder ("kula stada"), gdje je Jakov podignuo svoj logor nakon Raheline smrti (usp. *Post* 35:21). U bizantinsko vrijeme, tijekom četvrtog ili petog stoljeća, ondje je izgrađena crkva posvećena pastirima, crkva koja je

slavila objavu rođenja, a spilju se osobito štovalo. Bio je tamo i samostan, ali do vremena kada su stigli križari nije ostalo ništa od svega ovoga osim ruševina.

Stoljećima kasnije, u novije vrijeme, dva različita mjesta u okolici Beit Sahoura čuvaju sjećanja na atičke tradicije onoga mjesta. Prvo je poznato kao Kanisat al-Ruwat, prema zapadu, i sada je vjerojatno predgrađe Betlehema. Tu postoje ostaci malene bizantske crkve. 1951.godine ondje je izgrađena katolička crkva posvećena Gospi Fatimskoj i svetoj Tereziji iz Lisieuxa, a 1972.godine izgrađena je i grčka ortodoksna crkva.

Drugo mjesto, oko kilometra prema sjeveroistoku, zvalo se Siyar al-Ghanim, “pastirska polja”. Strana okrenuta prema brdu obiluje prirodnim spiljama, a tamo je i dio zemlje na kojem su ruševine, koje su

u devetnaestom stoljeću zadobili franjevci. Iskapanja koja su se provodila 1951. i 1952. godine, nastavljajući se na parcijalna iskapanja iz 1859., na svjetlo dana iznijela su dva samostana u kojima se živjelo od četvrtog do osmog stoljeća. Crkva prvog samostana razorena je u šestom stoljeću i druga je izgrađena na istom mjestu, iako joj je centralna lađa malkice pomaknuta prema istoku, koja sugerira izgradnju prema sjećanju. Kompleks je sadržavao mnoštvo zgrada namijenjenih gospodarstvu – preše, bazene, silose, cisterne – a i spilje su se koristile u ratarske farmerske svrhe. Tako su se koristile i u Isusovo vrijeme, sudeći prema lončarskim ostacima koji su u njima pronađeni a koji datiraju iz vremena Heroda. Također su tamo i ostaci stražarske kule.

Na stijeni koja se izdiže iznad ovih ruševina na „Pastirskim poljima“,

franjevci zaduženi za upravljanje Svetom Zemljom izgradili su između 1953.i 1954.godine crkvu Gloria in Excelsis Deo, koja slavi prvu objavu Kristova rođenja. Vanjština crkve, svojim oblikom i zidovima nastoji prikazati nomadski šator. Unutra u središtu stoji oltar; na zidovima, u tri apside, prikazane su scene iz Evandjelja: pojava Anđela, pastiri na putu prema Betlehemu te klanjanje pred Djetetom. Zraka svjetla koja ulazi kroz staklo na kupoli predstavlja svjetlo koje je obasjalo pastire. Unutrašnjost kupole prikazuje klanjanje deset anđela i riječi njihove pjesme: *Gloria in altissimis Deo et in terra pax hominibus bonae voluntatis* – Slava Bogu na visini, a na zemlji mir ljudima dobre volje (Lk 2:14).

19.ožujka, 1994.godine, tijekom svog hodočašća u Svetu Zemlju, biskup Alvaro del Portillo, prvi nasljednik svetog Josemarije, posjetio je

Betlehem. Najzanimljiviji dio ovog posjeta bila je Misa koju je slavio u Spilji Isusovog rođenja. Prije toga, tijekom putovanja od Jeruzalema tog jutra, počeo je svoju molitvu u automobilu čitajući izvještaj svetog Luke o Isusovom rođenju. Svoju je molitvu završio na Pastirskim poljima u Beit Sahouru, gdje je posjetio i ruševine koje se štiju.

Nebeska vojska

Pastiri su slušali poruku okruženi sjajnom svjetlošću kada se “odjednom se anđelu pridruži silna nebeska vojska hvaleći Boga i govoreći: "Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim!" ” (*Lk 2:13-14*). Osvrćući se na ovaj detalj, Benedikt XVI ističe: „Kršćanstvo je oduvijek shvaćalo da je govor anđela zapravo pjesma u kojoj sva slava te velike radosti koju proglašavaju postaje prisutna. Tako da, od tog trenutka, pjesma anđela

kojom slave Boga nikada nije
zaštjela“ (Joseph Ratzinger/Benedikt
XVI, *Isus iz Nazareta*, str. 73).

Na osobit način ta anđeoska pjesma
odzvanja već stoljećima u himni
Slava koja se vrlo brzo uklopila u
Crkvenu liturgiju. „Od drugog su se
stoljeća anđeoskim riječima dodale
neke druge: ‘Slavimo te,
blagoslivljamo te, klanjamo ti se,
zahvaljujemo ti na svemogućoj slavi
tvojjoj’; a kasnije i drugi zazivi:
‘Gospodine Bože, Jaganjče Božji, Sine
Očev, ti koji oduzimaš grijehe
svijeta...’, a sve kako bi se formirala
skladna himna hvale koja se izvorno
pjeva na Misi Božića, a kasnije i na
sve svetkovine. Umetnuta na sam
početak euharistijskog slavlja, Slava
naglašava kontinuitet koji postoji
između rođenja i smrti Kristove,
između Božića i Uskrsa,
nerazdvojnih aspekata jedinstvenog
otajstva spasenja” (Benedikt XVI,
Audijencija, 27.prosinca 2006.).

Kada govorimo ili pjevamo Slavu na Misi, u dane kada je uključena u liturgiju, naš je red okrenuti se tim otajstvima, razmatrati Isusa koji je postao čovjekom kako bi ispunio Očevu volju, otkrio nam ljubav koju ima za nas, otkupio nas i ponovo u nama obnovio poziv djece Božje (usp. *Katekizam Katoličke Crkve*, 516-518). Ako se iskreno sjedinimo s anđeoskom himnom, ne samo svojim riječima, već svojim životima, u sebi ćemo uzgajati želju za oponašanjem Krista, da sami ispunjavamo volju Božju, i da ga hvalimo i slavimo.

“ Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima koje ljubi! (Lk 2,14) I neka u Vašim srcima vlada mir Kristov (Kol 3,15), kaže sveti Pavao. Čovjeku daje spokoja saznanje da nas Bog, naš Otac, ljubi, da smo sjedinjeni s Kristom, da nas naša draga Gospa brani, a sveti Josip štiti. To je veliko svjetlo koje obasjava naš život i koje nas potiče da pored poteškoća i

osobnih slabosti kročimo dalje.” (*Susret s Kristom*, 22).

“ Podnevnom jasnoćom vidim da je formula, tajna zemaljske i nebeske sreće u ovome: ne samo se prilagoditi Volji Božjoj, ma prionuti, poistovjetiti se s njom, htjeti – jednom riječju -, pozitivnim činom naše volje božansku Volju. ” (*Kovačnica*, 1006).

“ Pričao sam ti da su mi neki koji čak nisu primili krštenje ganuto rekli: “Istina je, razumijem da svete duše moraju biti sretni, jer gledaju na događaje očima koje nadilaze zemaljske stvari, jer vide stvari pogledom vječnosti”.

Kolike li sreće da ti ne nedostaje ovakav pogled – dodao sam na to - kako bi znao uzvratiti posebnoj naklonosti koju si primio od Presvetog Trojstva!” (*Kovačnica*, 1017).

“Kada se radi jedino i isključivo na slavu Božju, radi se sve s prirodnošću, s jednostavnošću, kao onaj kojemu se žuri te se ne može zadržavati u „velikim svečanostima“ da ne bi izgubio svoj odnos s Gospodinom – neponovljiv i neusporediv.” (*Brazda*, 555).

Sveto Evanđelje nam ukratko pokazuje kako bismo razumjeli primjer Naše Majke. Marija je pamtila sve te događaje i razmišljala o njima u svom srcu (Lk 2,19). Pokušajmo je i u tome oponašati tražeći ophođenje s Gospodinom i vodeći s Njime jedan dragi dijalog o svemu onomu što doživimo, pa čak i o najmanjim sitnicama. Ne zaboravimo da ih se mora odvagnuti, procijeniti i gledati na njih očima vjere, kako bismo otkrili Volju Božju. (*Prijatelji Božji*, 285).

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/betlehem-pastirska-polja/](https://opusdei.org/hr-hr/article/betlehem-pastirska-polja/)
(19.03.2026.)